

Список використаних джерел:

1. Голосніченко Д. І., Довжик А. М. Оплата праці: проблеми та шляхи вирішення. Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. 2014. Вип. 3/4 (23/24). С. 185-189.
2. Закаблук Г. О. Удосконалення форм і систем оплати праці за мотиваційним та стимулюючими механізмами. Держава та регіони. Серія : *Економіка та підприємництво*. 2013. № 2(71). С. 109-114.
3. Куликов Г. Підвищення реальної заробітної плати як провідний фактор мотивації праці в перехідній економіці України. *Україна: аспекти праці*. 2002. № 6. С. 12–17.

Ковальова Д. О., канд. екон. наук Міщенко Л. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ДІЛОВИЙ ЕТИКЕТ І ЙОГО КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ

У ХХІ сторіччі, в умовах розвитку інформаційних технологій відбувається певне «розмиття кордонів»: зростає відчуженість між людьми, знижується рівень їхньої комунікабельності, контактності. Етикет – це «неписана», сформована протягом довгого часу манера поведінки, що прийнята у суспільстві. Правила етикету мають дуже важливе значення у офіційно-ділових відносинах оскільки вони допомагають сформуванню стійкі взаємини між людьми та досягти взаєморозуміння у багатьох питаннях. До того ж, етика є своєрідною основою взаємодії культур. Що саме передбачає діловий етикет? Перш за все, вміння створювати та вести ділові відносини з абсолютно різними людьми, здатність до ведення конструктивного діалогу. Слід зазначити, що ділові стосунки виникають через потребу у співпраці та взаємодії декількох осіб. Тобто, розв'язання та вирішення певних проблем потребує контактування, пошуку оптимальних рішень. Все це неможливо без застосування певних етичних норм поведінки. Існує також поняття крос-культури. Цей термін означає взаємодію між представниками різних, а іноді, діаметрально протилежних світоглядів, моральних систем, тощо [1]. Національні особливості також грають дуже велику роль у побудові плідних та стійких взаємовідносин між особами. Наприклад, для одних національностей характерною є підвищена емоційність, в той час як для інших – стримана. Такий тип поведінки викликаний певними національними особливостями на які слід звернути увагу. У якій би формі не відбувалося спілкування, воно має бути логічним та емоційно-забарвленим. Також необхідним є вміння чітко та переконливо висловлювати свої думки. Окрім мовних засобів етикету потрібно згадати про дрес-код. Він являє собою «правила етикету в одязі», або ж іншими словами «це форма одягу яка дозволяє виглядати актуально в певному місці, часі і за певних обставин». Будь-яка дисгармонія в одязі може негативно відобразитися на іміджі людини в цілому. До того ж, якщо казати про великі корпорації, то зовнішній вигляд співробітників та їх стиль формують певне уявлення про компанію, створюють певне враження. Зазвичай до ділового етикету відносять стиль “Business Best”, “Business Casual” і “Smart Casual”, іноді допускається звичайний стиль “Casual” [2]. Якщо узагальнити, то який би стиль не було обрано, слід уникати яскравих принтів і блискучих забарвлень, занадто відкритих елементів одягу, яскравого макіяжу та великої кількості прикрас. Гармонія створеного образу ділової людини і його відповідність вимогам часу і місця є ключовою метою дрес-коду в рамках ділового етикету. Ділове спілкування дедалі більше

переходить у мережу Internet, але не дивлячись на свободу спілкування слід дотримуватися правил: зловживати «смайлами» та писати повідомлення великими літерами не варто. Під час написання листа, як електронного, так і звичайного слід чітко формулювати свої думки, звертатися з повагою без ускладнених термінів і жаргонних висловів. Діловий етикет допомагає ефективніше вести перемовини та дозволяє побудувати міцні партнерські стосунки. Високий рівень мовленнєвої культури, обізнаність, взаємоповага і стриманість у спілкуванні та зовнішньому вигляді схвалюється у офіційно-ділових відносинах. Розвиваючись та оволодіваючи різноманітними засобами спілкування людина підвищує свою культуру поведінки та спілкування. На жаль, більшість нехтує правилами етикету, однак знати їх і користуватись ними повинен кожен, хто поважає себе.

Список використаних джерел:

1. Козубовська І.В. Толерантність як важлива умова взаємодії. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота»*. Випуск 29. 2013 С. 239-242.
2. Плотніченко С.Р. Етика менеджера в діловому спілкуванні. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. №1(30). 2016. С. 53-55.

Крючкова М. Р.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА
В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ**

Менеджмент сучасних українських підприємств характеризується зростанням інтересу до організаційної культури як інструменту управління, який може забезпечити переваги, необхідні для успішної конкуренції підприємства на внутрішньому та зовнішньому ринках. Сильна організаційна культура допомагає підприємству двома способами: по-перше, вона визначає поведінку працівників, по-друге, дає співробітникам відчуття мети, стратегію її досягнення, філософію та заохочує гарне ставлення до свого підприємства. Організаційна культура впливає на ефективність діяльності туристичних підприємств, є визначальним фактором досягнення їх рентабельності [2]. Необхідність культурних змін на підприємствах зумовлена хаотичною та швидкою мінливістю зовнішнього середовища, що не є безпечним для розвитку підприємства.

Сутність організаційної культури можна визначити двома фундаментальними моментами. Перший – це ядро організаційної культури, що становить певний набір цінностей підприємства, другий – середовище, в якому такий набір реалізується і втілюється в практичній діяльності підприємства. Організаційна культура – це сукупність базових цінностей, які визнаються та приймаються усіма працівниками і визначають «обличчя» підприємства в певних її координаційних формаціях. Організаційна культура внаслідок системності сформованих цінностей виробляє поведінку працівників у різних робочих ситуаціях, визначаючи тим самим процес ефективного управління та ефективності діяльності організації в цілому.